

godinu, — osobito mi svećenici, — za ovu njezinu slavu, duhovno, spremati. Spremat ćemo za nju i svoje vjernike. I organizacijski, i još više molitvom, pokorom, postom, djelima ljubavi i milosrđa. I svu ćemo joj ovu godinu posvetiti. I na njezine svetkovine, i u njezinu svibnju, i u njezinu listopadu, i na njezinim zavjetištima i prošteništima. I sve ćemo učiniti, da se pobožnost Našoj dragoj Gospi među nama, ako je gdje zamrla ili ohladila, opet razbukti.

Eto, neka se svu ovu Gospinu, Marijinu godinu, širom naše domovine, po svim našim krajevima, biskupijama, župama, ori naš, uvijek nanovo obnavljani, veliki narodni zavjet Gospi:

»Rajska Djevo, Kraljice Hrvata, Naša Majko, naša zoro zlata, Odanih ti srca primi dar, Primi čiste ljubavi nam žar!«
Marijo, Majko Crkve, moli za nas!

Dr Čedomir ČEKADA

Otto B. Roegele

KRIZA ILI RAST?

Onaj, koji je kao pisac ovih redaka prije koncila objelodanio jednu »progresivnu« knjigu, koji se za vrijeme koncila u mnogim člancima zalagao za reformu, koji kroz dva desetljeća nije štedio kritizirati službena crkvena mjesta, i koji se prije svega zalagao za slobodnije diskusije u prostoru Crkve, mora razočarati mnoga iščekivanja, ako sada ne plovi punim jedrima na vjetru »progresivnog« smjera. Od njega se traži da razvoje koje je on u svoje doba promicao ili im čak bio inicijator, danas nastoji balje ubrzati. Negoduju što on sada iznosi problematičnost mnogih pojava ili čak istupa pokušajem kočenja.

Kod toga trebalo bi se zamisliti da ne mali broj vodećih avangardista predkoncilskog doba danas izrazito podsjeća da se valja dobro zamisliti što je to bit reforme te opominju na oprez pred prevratima i akcijonizmom.

Idu Friederiku Görres, koja je svojim kritičkim »Pismom o Crkvi« otvorila sasvim novu dimenziju raspravljanja unutar katoličkog kruga, mnogi »napredni« danas zabacuju kao »reakcionarku« jednako kao i velikog pionira pravičnog, ekumenskog duhom vođenog povjesničara reformacije, Josepha Lortza. Teolozi kao Hans Urs von Balthaser, Yves Congar, Jean Danielou H. de Lubac koji su za svoje odvažne

istupe morali prinijeti nemale žrtve, u očima mnogih važe kao staro željezo. Sam Karl Rahner mora se braniti protiv prigovora, da se »obratio« na »konservativni« pravac, jer ne usvaja svaku pretjeranost, svaki obrat, svaki radikalizam svojih učenika i onih koji se na njega pozivaju.

Tumač je isto tako jednostavan kao i neprijatan: Onaj koji je imao odvažnost da izgovori svoje uvjerenje, bilo to vlasti ugodno ili neugodno, taj ima i sada odvažnost, kad se mora pokazati ispravnim protiv duha vremena. Tko je nekoć bio kadar da se odreče naklonosti dostojanstvenika, izdržat će i danas, kad mimo njega prolaze vođe preko radio emisije i tiskanog papira. S druge strane: Tko je u eri stroge observance prihvaćao mišljenje vlasti koje je stršilo iznad svega, može se danas bez poteškoća po savjesti priključiti nekom pravcu, koji se na javi strastveno promiče i protiv kojega vlast u najmanju ruku nepoduzimlje ništa spomena vrijedno.

Naravno, glupo je i nepravilno nekome spočitnuti da je promijenio svoje nazore. Naprotiv, žalostan je to znak, ako se nekome čovjeku pripisuje u grijeh to što je tokom svoga života nešto izučio i to također javno izjavio. Trajno ustrajati uz iste nazore privilegij je neuviđavnih. No, najmanje je glupo i nepravilno od nekoga, koji je nekoć zastupao određenu tendenciju, tražiti da otada trajno i u svim okolnostima mora zastupiti tu tendenciju. Kad neki kraj trpi od suše, stoga što je presušila voda u potocima i jarcima, razumno postupa onaj koji pusti branu umjetnog jezera. No, ako je tjednima kišilo te ako su sve rijeke nanijele visoku vodu, isto je tako razumno zatvoriti otvore umjetnog jezera, da odnosni kraj ne potone u poplavi. Ni visoki ni niski vodostaj brane ne može se smatrati normom postupka. Također, nitko razuman neće od nekoga, koji je u pravo vrijeme otvorio branu i time spriječio katastrofu, tražiti da više ništa drugo ne radi.

Riječ kriza, primijenjena na današnje stanje Katoličke Crkve, mnogim se promatračima neće dopasti. Preoštra im je, odveć pesimistična, odveć negativna. Oni radije govore o »spasonosnom nemiru«. Oni u svakom slučaju pozdravljaju pokret, izmjenu, udaljavanje od dosadašnjeg, pogotovu stoga što se Crkva dosada pokazala odveć statičnom i ukočenom. Zasada oni još ne žele pitati kamo će dovesti hod, budući da smatraju silno važnim to što se uopće krenulo naprijed. Oni su radije spremni, da pogreške, prekoračivanja granica

i gubitke prihvate kao neke neizbježne nuzgredne pojave, nego li da u sadašnjoj fazi pripuste kritička pitanja, koja bi mogla oslabiti tempo i elan hoda.

U stvari riječ kriza nema nipošto smisao neizbježne katastrofe, koja joj se pridijeva. Bolesnik koji je uhvatio upalu pluća poslije nekoliko dana nalazi se u krizi, u kojoj pada odluka, da li će bolest dovesti do komplikacija ili će jednostavno voditi do glatkog ozdravljenja. Oba su ishoda moguća: mnogo ovisi o tome da se bolest na vrijeme uoči i da se s njom pravilno postupa. Tko ne želi krizu fatalistički prihvatiti nego je želi usmjeriti prema ozdravljenju i obnovi, taj treba prije svega da napravi jasnu dijagnozu koja ne preza ni pred neugodnim istinama. Samo tako je moguće upotrijebiti pravilna sredstva i izbjeći pogiblima.

Preveo o. F. CAREV

OLTAR — ŽRTVENIK ALI MIZA?

Koncilaska obnova je prinesla vrsto sprememb v naše doslej ustaljen oversko življenje. Toliko stvari se je v zadnjem desetletju spremenilo v Cerkvi, da zares lahko zapišemo, da je Cerkev dobila novo lice in novo podobo.

Med najbolj vidne spremembe sodi novi liturgični oltar obrnjen proti vernikom v Cerkvi. Večina duhovnikov se je ogrela za novi oltar. Postopki različnih dušnih pastirjev so bili tudi temu primerno različni, nekateri tudi zgrešni. Nekateri so enostavno stari oltar zamenjali za novega, toda večina je vendarle novi oltar postavila bliže ljudstvu, stari pa je postal shramba za Najsvetejše, skratka prelevil se je v tabernakelj, oziroma postal je povečani tabernakelj. Nekatere zasilne rešitve so bile tudi zelo nerodne. Ponekod, kjer je bil majhen prostor v prezbitteriju, je prišlo do velike tesnobe, ko se je vrnil med obhajilno mizo in prešnji oltar še novi liturgični oltar. Ponekad so bili ti oltarji čisto navadne mize, tako da je bilo upravičeno godrnjanje vernikov zaradi take, njim povsem nerazumljive, zamenjave. Nekje je baje škof pogledal pod oltarne prte in je zagledal lep kup zložene opeke, na katero je župnik zložil nekaj desk in si je tako za birno sam postavil oltar obrnjen proti ljudstvu. Opravičeval se j s stisko, v katero je zašel zaradi prekratkega časa. Sprememba je zares prišla tako naglo, da ni bilo mogoče v tako kratkem času preskrbeti dostojno in lično izde-